

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πέμπτο τμήμα)

της 26ης Οκτωβρίου 2023*

«Προδικαστική παραπομπή – Κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) – Οδηγία 2006/112/ΕΚ – Άρθρο 2, παράγραφος 1, στοιχείο γ' – Παροχή υπηρεσιών εξ επαχθούς αιτίας – Έννοια – Δραστηριότητες δημόσιου ραδιοτηλεοπτικού οργανισμού χρηματοδοτούμενες μέσω υποχρεωτικού τέλους καταβαλλόμενου από τους κατόχους ραδιοφωνικού και τηλεοπτικού δέκτη ο οποίος βρίσκεται εντός περιοχής επίγειας μετάδοσης – Άρθρο 378, παράγραφος 1, και παράρτημα Χ, μέρος Α, σημείο 2 – Πράξη Προσχωρήσεως της Δημοκρατίας της Αυστρίας – Παρέκκλιση – Πεδίο εφαρμογής»

Στην υπόθεση C-249/22,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Verwaltungsgerichtshof (Ανώτατο Διοικητικό Δικαστήριο, Αυστρία) με απόφαση της 16ης Μαρτίου 2022, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 11 Απριλίου 2022, στο πλαίσιο της δίκης

BM

κατά

Gebühren Info Service GmbH (GIS),

παρισταμένων των:

Bundesministerium für Finanzen,

Österreichischer Rundfunk,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πέμπτο τμήμα),

συγκείμενο από τους E. Regan, πρόεδρο τμήματος, F. Biltgen, M. Ilešič, I. Jarukaitis και Δ. Γρατσία (εισηγητή), δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: M. Szpunar

γραμματέας: M. Siekierzyńska, διοικητική υπάλληλος,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 15ης Φεβρουαρίου 2023,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

- η BM, εκπροσωπούμενη από την F. List, Rechtsanwältin, και τον W. List, Rechtsanwalt,
- η Gebühren Info Service GmbH (GIS), εκπροσωπούμενη από τον S. Lenzhofer, Rechtsanwalt,
- η Österreichischer Rundfunk, εκπροσωπούμενη από τους T. Wenger και H. Wollmann, Rechtsanwälte,
- η Αυστριακή Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τους A. Posch, F. Koppensteiner και B. Kuder,
- η Δανική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τις J. F. Kronborg και V. Pasternak Jørgensen,
- η Γαλλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον R. Bénard,
- η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από την J. Jokubauskaitė και τον B. Martenczuk,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 25ης Μαΐου 2023,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 2, παράγραφος 1, στοιχείο γ', και του άρθρου 378, παράγραφος 1, της οδηγίας 2006/112/ΕΚ του Συμβουλίου, της 28ης Νοεμβρίου 2006, σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (ΕΕ 2006, L 347, σ. 1, στο εξής: οδηγία ΦΠΑ), σε συνδυασμό με το άρθρο 151, παράγραφος 1, και το παράρτημα XV, μέρος ΙΧ, σημείο 2, στοιχείο η', πρώτο εδάφιο, δεύτερη περίπτωση, της Πράξεως περί των όρων προσχωρήσεως της Δημοκρατίας της Αυστρίας, της Δημοκρατίας της Φινλανδίας και του Βασιλείου της Σουηδίας και των προσαρμογών των ιδρυτικών Συνθηκών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ 1994, C 241, σ. 21, και ΕΕ 1995, L 1, σ. 1, στο εξής: Πράξη Προσχωρήσεως).
- 2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο ένδικης διαφοράς μεταξύ της BM και της Gebühren Info Service GmbH (GIS), σχετικά με αίτημα της πρώτης να της επιστρέψει η δεύτερη τον φόρο προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) επί του τέλους προγράμματος για το χρονικό διάστημα από 1ης Οκτωβρίου 2013 έως 31 Οκτωβρίου 2018.

Το νομικό πλαίσιο

Το δίκαιο της Ένωσης

Η Πράξη Προσχωρήσεως

- 3 Το άρθρο 151, παράγραφος 1, της Πράξεως Προσχωρήσεως προβλέπει τα εξής:
«Οι πράξεις που απαριθμούνται στο παράρτημα XV της παρούσας Πράξης εφαρμόζονται έναντι των νέων κρατών μελών υπό τους όρους που προβλέπονται στο παράρτημα αυτό.»

- 4 Το παράρτημα XV της Πράξεως Προσχωρήσεως περιλαμβάνει το μέρος IX, το οποίο επιγράφεται «Φορολογία» και του οποίου το σημείο 2 έχει ως εξής:

«377 L 0388: Έκτη οδηγία 77/388/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 17ης Μαΐου 1977, περί εναρμονίσεως των νομοθεσιών των κρατών μελών των σχετικών με τους φόρους του κύκλου εργασιών – Κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας: ομοιόμορφη φορολογική βάση (ΕΕ [ειδ. έκδ. 09/001, σ. 49]), όπως τροποποιήθηκε τελευταία:

– 394 L 0005: Οδηγία 94/5/ΕΚ του Συμβουλίου, της 14ης Φεβρουαρίου 1994 (ΕΕ [1994, L 60], σ. 16)].

Αυστρία

[...]

η) Για τους σκοπούς της εφαρμογής του άρθρου 28 παράγραφος 3 στοιχείο (α), η Δημοκρατία της Αυστρίας μπορεί να φορολογεί:

[...]

– τις συναλλαγές που απαριθμούνται στο σημείο 7 του παραρτήματος Ε.

[...]»

Η οδηγία ΦΠΑ

- 5 Η έκτη οδηγία 77/388 (στο εξής: έκτη οδηγία) καταργήθηκε με το άρθρο 411, παράγραφος 1, της οδηγίας ΦΠΑ. Κατά την παράγραφο 2 του άρθρου αυτού, οι παραπομπές στην έκτη οδηγία θεωρείται ότι γίνονται στην οδηγία ΦΠΑ και διαβάζονται σύμφωνα με τον πίνακα αντιστοιχίας που περιλαμβάνεται στο παράρτημα XII της οδηγίας αυτής.
- 6 Το άρθρο 1, παράγραφος 1, της οδηγίας ΦΠΑ προβλέπει τα εξής:
- «Η παρούσα οδηγία θεσπίζει το κοινό σύστημα [ΦΠΑ].»
- 7 Κατά το άρθρο 2, παράγραφος 1, στοιχείο γ', της ίδιας οδηγίας, υπόκεινται σε ΦΠΑ οι παροχές υπηρεσιών που πραγματοποιούνται εξ επαχθούς αιτίας στο έδαφος ενός κράτους μέλους από υποκείμενο στον φόρο που ενεργεί με την ιδιότητά του αυτή.
- 8 Σύμφωνα με τον πίνακα αντιστοιχίας του παραρτήματος XII της οδηγίας ΦΠΑ, το άρθρο 132, παράγραφος 1, στοιχείο ιζ', της οδηγίας αυτής αντιστοιχεί στο άρθρο 13, Α, παράγραφος 1, στοιχείο ιζ', της έκτης οδηγίας. Το άρθρο αυτό ορίζει ότι τα κράτη μέλη απαλλάσσουν «τις δραστηριότητες δημόσιων οργανισμών ραδιοφώνου και τηλεόρασης, εκτός από αυτές που έχουν εμπορικό χαρακτήρα».
- 9 Το άρθρο 370 της εν λόγω οδηγίας, το οποίο αντιστοιχεί στο άρθρο 28, παράγραφος 3, στοιχείο α', της έκτης οδηγίας, ορίζει τα εξής:

«Τα κράτη μέλη, τα οποία την 1η Ιανουαρίου 1978 φορολογούσαν τις πράξεις που περιλαμβάνονται στον κατάλογο του παραρτήματος Χ, μέρος Α, μπορούν να εξακολουθήσουν να τις φορολογούν.»

- 10 Το άρθρο 378, παράγραφος 1, της ίδιας οδηγίας, το οποίο αντιστοιχεί στο παράρτημα XV, μέρος IX, σημείο 2, στοιχείο η', πρώτο εδάφιο, δεύτερη περίπτωση, της Πράξεως Προσχωρήσεως, προβλέπει τα εξής:

«Η Αυστρία μπορεί να εξακολουθήσει να φορολογεί τις πράξεις του παραρτήματος X, μέρος A, σημείο 2).»

- 11 Το παράρτημα X, μέρος A, σημείο 2, της οδηγίας ΦΠΑ αναφέρεται στις «δραστηριότητες δημοσίων οργανισμών ραδιοφώνου και τηλεόρασης [που δεν] έχουν εμπορικό χαρακτήρα». Στις δραστηριότητες αυτές αναφερόταν προηγουμένως το παράρτημα E, σημείο 7, της έκτης οδηγίας.

Το αυστριακό δίκαιο

Ο RGG

- 12 Σύμφωνα με το άρθρο 2, παράγραφος 1, του Bundesgesetz betreffend die Einhebung von Rundfunkgebühren (ομοσπονδιακού νόμου για την εισπραξη ραδιοτηλεοπτικών τελών, BGBl. I, 159/1999), όπως ίσχυε κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών της διαφοράς της κύριας δίκης (στο εξής: RGG), κάθε πρόσωπο που χρησιμοποιεί ραδιοφωνικό ή τηλεοπτικό δέκτη σε εσωτερικό χώρο υποχρεούται να καταβάλλει το τέλος που προβλέπεται στο άρθρο 3 του RGG (στο εξής: ραδιοτηλεοπτικό τέλος). Η κατοχή λειτουργικού ραδιοφωνικού ή τηλεοπτικού δέκτη εξομοιώνεται με τη χρήση του.
- 13 Το άρθρο 4, παράγραφος 1, του RGG προβλέπει ότι η εισπραξη των ραδιοτηλεοπτικών τελών και όλων των λοιπών φόρων και αμοιβών που συνδέονται με αυτά εναπόκειται στην GIS, η οποία είναι επίσης αρμόδια να αποφαινεται επί των σχετικών αιτήσεων απαλλαγής.

Ο ORF-G

- 14 Δυνάμει του άρθρου 1, παράγραφος 1, του Bundesgesetz über den Österreichischen Rundfunk (ομοσπονδιακού νόμου για την αυστριακή ραδιοτηλεόραση, BGBl. 379/1984), όπως ίσχυε κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών της διαφοράς της κύριας δίκης (BGBl. I, 55/2014) (στο εξής: ORF-G), συστάθηκε ίδρυμα δημοσίου δικαίου με την επωνυμία «Österreichischer Rundfunk» [Αυστριακή Ραδιοτηλεόραση (ORF)].
- 15 Το άρθρο 31 του ORF-G, το οποίο φέρει τον τίτλο «Τέλος προγράμματος», ορίζει στις παραγράφους 1, 10 και 17 τα εξής:

«(1) Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα να λαμβάνει τις ραδιοφωνικές ή τηλεοπτικές εκπομπές της [ORF] έναντι τέλους προγράμματος καταβαλλόμενου σε συνεχή βάση (ραδιοφωνικό τέλος, τηλεοπτικό τέλος). Το ύψος του τέλους προγράμματος καθορίζεται από το διοικητικό συμβούλιο του ιδρύματος κατόπιν αιτήσεως του γενικού διευθυντή. [...]

[...]

(10) Το τέλος προγράμματος οφείλεται ανεξαρτήτως της συχνότητας και της ποιότητας των εκπομπών ή της λήψεώς τους, υπό την προϋπόθεση ότι ο τόπος λήψεως του χρήστη (άρθρο 2, παράγραφος 1, του RGG) βρίσκεται σε περιοχή που καλύπτεται από την επίγεια ραδιοτηλεοπτική μετάδοση (αναλογική ή DVB-T) των προγραμμάτων της [ORF] [...]. Η έναρξη

και η λήξη της υποχρέωσης καταβολής του τέλους προγράμματος, καθώς και η απαλλαγή από την υποχρέωση αυτή, διέπονται από τις διατάξεις της ομοσπονδιακής νομοθεσίας περί ραδιοτηλεοπτικών τελών.

[...]

(17) Το τέλος προγράμματος εισπράττεται συγχρόνως και κατά τον ίδιο τρόπο με το ραδιοτηλεοπτικό τέλος· κανένας άλλος τρόπος διακανονισμού δεν οδηγεί σε απόσβεση της οφειλής.»

O UStG

- 16 Το άρθρο 1 του Bundesgesetz über die Besteuerung der Umsätze (ομοσπονδιακού νόμου περί φόρου κύκλου εργασιών, BGBl. 663/1994), όπως ίσχυε κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών της διαφοράς της κύριας δίκης (στο εξής: UStG 1994), ορίζει στην παράγραφο 1 τα εξής:

«Στον φόρο κύκλου εργασιών υπόκεινται οι ακόλουθες πράξεις:

1. οι παραδόσεις αγαθών και οι λοιπές παροχές τις οποίες πραγματοποιεί εξ επαχθούς αιτίας, επί του εθνικού εδάφους, επιχειρηματίας στο πλαίσιο της επιχειρηματικής του δραστηριότητας. Δεν εξαιρούνται από τη φορολόγηση οι πράξεις που διενεργούνται δυνάμει νομοθετικής διατάξεως ή διοικητικής πράξεως ή που λογίζεται ότι έχουν διενεργηθεί δυνάμει νομοθετικής διατάξεως·

[...].»

- 17 Το άρθρο 10 του UStG 1994, με τίτλο «Φορολογικός συντελεστής», ορίζει τα εξής:

«1) Ο φορολογικός συντελεστής ανέρχεται στο 20 % της βάσεως επιβολής του φόρου για όλες τις φορολογητέες πράξεις (άρθρα 4 και 5).

2) Ο φορολογικός συντελεστής μειώνεται σε 10 % για

[...]

5. τις παροχές υπηρεσιών εκ μέρους των ραδιοτηλεοπτικών επιχειρήσεων, εφόσον συνεπάγονται την είσπραξη ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών τελών, καθώς και για τις λοιπές παροχές από επιχειρήσεις υπηρεσιών καλωδιακής τηλεόρασης, κατά το μέτρο που οι παροχές αυτές συνίστανται στην ταυτόχρονη, χωρίς περικοπές και αλλοιώσεις μετάδοση εθνικών και αλλοδαπών ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών εκπομπών, προσβάσιμων στο κοινό μέσω καλωδιακής συνδέσεως έναντι αντιτίμου που καταβάλλεται σε συνεχή βάση·

[...].»

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

- 18 Η ΒΜ είναι εγγεγραμμένη στην GIS ως χρήστης υπηρεσιών ραδιοτηλεοπτικών μεταδόσεων σε περιοχή που καλύπτεται από την επίγεια ψηφιακή ραδιοτηλεοπτική μετάδοση των προγραμμάτων της ORF, των οποίων η λήψη είναι δυνατή μέσω κεραίας εσωτερικού χώρου.

- 19 Στις 23 Οκτωβρίου 2018, η ΒΜ ζήτησε από την GIS να αναγνωρίσει με απόφασή της το δικαίωμα της ΒΜ σε επιστροφή συνολικού ποσού 100,57 ευρώ, το οποίο αντιστοιχούσε στον ΦΠΑ που αυτή είχε καταβάλει επί του τέλους προγράμματος που όφειλε, σύμφωνα με το άρθρο 31, παράγραφος 1, του ORF-G, για το χρονικό διάστημα από 1ης Οκτωβρίου 2013 έως 31 Οκτωβρίου 2018. Προς στήριξη του αιτήματός της, η ΒΜ υποστήριξε κατ' ουσίαν ότι η υπαγωγή του τέλους προγράμματος στον ΦΠΑ ήταν αντίθετη προς την οδηγία ΦΠΑ, ερμηνευόμενη υπό το πρίσμα της απόφασης της 22ας Ιουνίου 2016, Český rozhlas (C-11/15, EU:C:2016:470).
- 20 Η GIS εξέδωσε απόφαση με την οποία απέρριψε την αίτηση της ΒΜ. Η τελευταία άσκησε προσφυγή κατά της απόφασης αυτής ενώπιον του Bundesverwaltungsgericht (Ομοσπονδιακό Διοικητικού Δικαστηρίου, Αυστρία), η οποία απορρίφθηκε. Η ΒΜ άσκησε αναίρεση κατά της απόφασης του Bundesverwaltungsgericht (Ομοσπονδιακού Διοικητικού Δικαστηρίου) ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου.
- 21 Το αιτούν δικαστήριο εκθέτει ότι αρμόδια για την είσπραξη τόσο του ραδιοτηλεοπτικού τέλους όσο και του τέλους προγράμματος είναι η GIS. Ωστόσο, ενώ το πρώτο οφείλεται από κάθε χρήστη που χρησιμοποιεί ή διαθέτει λειτουργικό ραδιοτηλεοπτικό δέκτη, όπως είναι η συσκευή της τηλεόρασης ή το ραδιόφωνο, ανεξαρτήτως του τόπου λήψης, το δεύτερο, που είναι και το μόνο που υπόκειται στον ΦΠΑ, οφείλεται μόνον αν ο τόπος λήψης βρίσκεται σε περιοχή που καλύπτεται από την επίγεια ραδιοτηλεοπτική μετάδοση των προγραμμάτων της ORF.
- 22 Συναφώς, το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι, με απόφαση της 4ης Σεπτεμβρίου 2008, είχε κρίνει ότι το τέλος προγράμματος οφείλεται μόνον αν ο ενδιαφερόμενος διαθέτει εξοπλισμό που του παρέχει τη δυνατότητα πραγματικής λήψης των προγραμμάτων της ORF. Το 2011, κατόπιν της αποφάσεως αυτής, το άρθρο 31, παράγραφος 10, του ORF-G τροποποιήθηκε με την προσθήκη της φράσης «υπό την προϋπόθεση ότι ο τόπος λήψεως του χρήστη (άρθρο 2, παράγραφος 1, του RGG) βρίσκεται σε περιοχή που καλύπτεται από την επίγεια ραδιοτηλεοπτική μετάδοση (αναλογική ή DVB-T) των προγραμμάτων της [ORF]». Από την αιτιολογική έκθεση της τροποποιητικής πράξης προκύπτει ότι η κατοχή συγκεκριμένου τεχνικού εξοπλισμού ο οποίος παρέχει τη δυνατότητα λήψης προγραμμάτων της ORF, ενδεχομένως μετά από ήσσονος σημασίας προσαρμογή, όπως είναι η αγορά μονάδας λήψεως ψηφιακών τηλεοπτικών εκπομπών (αποκωδικοποιητή), είναι καθοριστικής σημασίας για την υποχρέωση καταβολής του τέλους προγράμματος. Αντιθέτως, όταν η λήψη των προγραμμάτων της ORF δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί παρά μόνο με τη λήψη πολύπλοκων ή δαπανηρών μέτρων, δεν υφίσταται καμία υποχρέωση καταβολής του τέλους αυτού. Ως εκ τούτου, είναι δυνατόν ένας χρήστης να υποχρεούται να καταβάλει μόνον το ραδιοτηλεοπτικό τέλος, όταν διαθέτει συσκευή τηλεόρασης ή ραδιόφωνο που δεν βρίσκεται σε περιοχή επίγεια λήψης των προγραμμάτων της ORF.
- 23 Το αιτούν δικαστήριο εκτιμά ότι οι περιστάσεις της υπό κρίση υπόθεσης διαφέρουν από εκείνες της υπόθεσης επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση της 22ας Ιουνίου 2016, Český rozhlas (C-11/15, EU:C:2016:470). Αφενός, στο αυστριακό δίκαιο υφίσταται κατά πλάσμα δικαίου συμβατική σχέση αστικού δικαίου μεταξύ του χρήστη και της ORF.
- 24 Αφετέρου, τα προγράμματα της ORF είναι κωδικοποιημένα και η λήψη τους προϋποθέτει την ύπαρξη αποκωδικοποιητή σύμφωνου με τις προδιαγραφές της ψηφιακής τηλεόρασης (DVB-T, DVB-S ή DVB-C) ή τη σύναψη σύμβασης με πάροχο υπηρεσιών καλωδιακής τηλεόρασης ο οποίος προσφέρει προγράμματα της ORF στο πακέτο του. Επομένως, θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι, με την αγορά τέτοιου εξοπλισμού ή με τη σύναψη τέτοιας σύμβασης, ο χρήστης εκφράζει την

πρόθεσή του να κάνει χρήση του δικαιώματός του να λαμβάνει τα προγράμματα της ORF, γεγονός που δημιουργεί έννομη σχέση μεταξύ του χρήστη και της ORF. Στηριζόμενο κατ' αναλογίαν στην απόφαση της 21ης Μαρτίου 2002, *Kennemer Golf* (C-174/00, EU:C:2002:200), το αιτούν δικαστήριο εκτιμά ότι η συχνότητα πραγματικής παρακολούθησης από τον χρήστη των τηλεοπτικών ή ραδιοφωνικών προγραμμάτων της ORF δεν ασκεί συναφώς επιρροή.

- 25 Επιπλέον, το αιτούν δικαστήριο εκθέτει ότι το αυστριακό φορολογικό δίκαιο προέβλεπε ήδη, πριν από την προσχώρηση της Δημοκρατίας της Αυστρίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, την είσπραξη ΦΠΑ με μειωμένο συντελεστή επί των υπηρεσιών που παρέχουν οι ραδιοτηλεοπτικές επιχειρήσεις, υπό την προϋπόθεση ότι οι υπηρεσίες αυτές συνεπάγονται την είσπραξη ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών τελών. Κατά το αιτούν δικαστήριο, από τα έγγραφα τα σχετικά με τις διαπραγματεύσεις για την προσχώρηση της Δημοκρατίας της Αυστρίας στην Ένωση προκύπτει ότι σκοπός της παρέκκλισης που χορηγήθηκε στη Δημοκρατία της Αυστρίας δυνάμει του παραρτήματος XV, μέρος ΙΧ, σημείο 2, στοιχείο η', της Πράξεως Προσχωρήσεως ήταν να της επιτραπεί να διατηρήσει την εν λόγω φορολόγηση μετά την προσχώρησή της στην Ένωση.
- 26 Υπό τις συνθήκες αυτές, το *Verwaltungsgerichtshof* (Ανώτατο Διοικητικό Δικαστήριο, Αυστρία) αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:
- «1) Θεωρείται ένα τέλος όπως το τέλος προγράμματος της αυστριακής ORF, το οποίο καθορίζεται από τον ίδιο τον δημόσιο ραδιοτηλεοπτικό φορέα για τη χρηματοδότηση της λειτουργίας του, λαμβανομένης υπόψη της διατάξεως του πρωτογενούς δικαίου του άρθρου 151, παράγραφος 1, σε συνδυασμό με το σημείο 2, στοιχείο η', πρώτο εδάφιο, δεύτερη περίπτωση, του μέρους ΙΧ του παραρτήματος XV της [Πράξεως Προσχωρήσεως], ως αντάλλαγμα κατά την έννοια του άρθρου 2, σε συνδυασμό με το άρθρο 378, παράγραφος 1, της οδηγίας [ΦΠΑ];
- 2) Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως στο πρώτο ερώτημα, πρέπει το σε αυτό αναφερόμενο τέλος προγράμματος της ORF να θεωρηθεί ως αντάλλαγμα κατά την έννοια της οδηγίας [ΦΠΑ], ακόμη και στην περίπτωση που υποχρεούνται να το καταβάλουν και πρόσωπα τα οποία, αν και διαθέτουν ραδιοτηλεοπτικό δέκτη σε κτίριο στο οποίο η ORF παρέχει επιγείως τα προγράμματά της, δεν μπορούν ωστόσο να λάβουν τα εν λόγω προγράμματα διότι δεν διαθέτουν την απαραίτητη μονάδα λήψεως;»

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

- 27 Προκαταρκτικώς, υπενθυμίζεται ότι, στο πλαίσιο της προβλεπόμενης από το άρθρο 267 ΣΛΕΕ διαδικασίας συνεργασίας μεταξύ των εθνικών δικαστηρίων και του Δικαστηρίου, εναπόκειται στο Δικαστήριο να δώσει στο εθνικό δικαστήριο χρήσιμη απάντηση η οποία να του παρέχει τη δυνατότητα να επιλύσει τη διαφορά της οποίας έχει επιληφθεί. Υπό το πρίσμα αυτό, το Δικαστήριο μπορεί να αναδιατυπώσει, εφόσον είναι αναγκαίο, τα ερωτήματα που έχουν υποβληθεί (απόφαση της 14ης Σεπτεμβρίου 2023, *Volkswagen Group Italia και Volkswagen Aktiengesellschaft*, C-27/22, EU:C:2023:663, σκέψη 79 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 28 Εν προκειμένω, η διαφορά της κύριας δίκης προέκυψε από αίτηση προς την GIS με αντικείμενο την επιστροφή του ΦΠΑ επί του τέλους προγράμματος της ORF ο οποίος φέρεται να καταβλήθηκε κατά παράβαση του δικαίου της Ένωσης και, ειδικότερα, των διατάξεων της οδηγίας

ΦΠΑ. Εξάλλου, από την αίτηση προδικαστικής αποφάσεως προκύπτει ότι, ενώ με τη διατύπωση των υποβληθέντων ερωτημάτων το αιτούν δικαστήριο εστιάζει ειδικώς στην έννοια των «παροχών υπηρεσιών που πραγματοποιούνται εξ επαχθούς αιτίας», έννοια η οποία απαντά ρητώς στο άρθρο 2, παράγραφος 1, στοιχείο γ', και όχι στο άρθρο 378, παράγραφος 1, της οδηγίας ΦΠΑ, το αιτούν δικαστήριο ζητεί εν τέλει γενικότερα από το Δικαστήριο μια απάντηση επί του αν μια τέτοια καταβολή ΦΠΑ είναι σύμφωνη με τις διατάξεις της οδηγίας αυτής, ιδίως λαμβανομένης υπόψη της παρέκκλισης που προβλέπει το άρθρο 378, παράγραφος 1, το οποίο επιτρέπει στη Δημοκρατία της Αυστρίας να εξακολουθήσει να φορολογεί ορισμένες πράξεις.

- 29 Υπό τις συνθήκες αυτές, πρέπει να γίνει δεκτό ότι, με τα ερωτήματά του, τα οποία πρέπει να εξεταστούν από κοινού, το αιτούν δικαστήριο ερωτά κατ' ουσίαν αν το άρθρο 2, παράγραφος 1, στοιχείο γ', και το άρθρο 378, παράγραφος 1, της οδηγίας ΦΠΑ, σε συνδυασμό με το άρθρο 151, παράγραφος 1, και με το παράρτημα XV, μέρος ΙΧ, σημείο 2, στοιχείο η', πρώτο εδάφιο, δεύτερη περίπτωση, της Πράξεως Προσχωρήσεως, έχουν την έννοια ότι αντιτίθενται στην εκ μέρους της Δημοκρατίας της Αυστρίας επιβολή ΦΠΑ σε δραστηριότητα δημόσιας ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης, χρηματοδοτούμενη μέσω υποχρεωτικού εκ του νόμου τέλους το οποίο καταβάλλεται από κάθε πρόσωπο που χρησιμοποιεί δέκτη ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης στο εσωτερικό κτιρίου ευρισκομένου σε περιοχή που καλύπτεται από την επίγεια ραδιοτηλεοπτική μετάδοση του οικείου δημόσιου ραδιοτηλεοπτικού οργανισμού.
- 30 Καταρχάς, υπενθυμίζεται ότι η οδηγία ΦΠΑ θεσπίζει κοινό σύστημα ΦΠΑ το οποίο στηρίζεται, μεταξύ άλλων, σε ενιαίο ορισμό των φορολογητέων πράξεων (απόφαση της 13ης Ιουνίου 2018, *Gmina Wrocław*, C-665/16, EU:C:2018:431, σκέψη 30 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 31 Ειδικότερα, κατά το άρθρο 2, παράγραφος 1, στοιχείο γ', της οδηγίας ΦΠΑ, που περιέχεται στον τίτλο Ι της οδηγίας ο οποίος επιγράφεται «Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής», υπόκεινται στον ΦΠΑ οι παροχές υπηρεσιών που πραγματοποιούνται εξ επαχθούς αιτίας στο έδαφος ενός κράτους μέλους από υποκείμενο στον φόρο που ενεργεί με την ιδιότητά του αυτή.
- 32 Συναφώς, κατά πάγια νομολογία, προϋπόθεση για την ύπαρξη φορολογητέων πράξεων είναι η ύπαρξη συναλλαγής μεταξύ των μερών στο πλαίσιο της οποίας καθορίζεται τίμημα ή αντάλλαγμα. Ως εκ τούτου, όταν η δραστηριότητα του παρέχοντος υπηρεσίες συνίσταται αποκλειστικώς στην παροχή υπηρεσιών άνευ άμεσης αντιπαροχής, δεν υφίσταται βάση επιβολής του φόρου και, επομένως, οι παροχές αυτές δεν υπόκεινται στον ΦΠΑ (απόφαση της 22ας Ιουνίου 2016, *Český rozhlas*, C-11/15, EU:C:2016:470, σκέψη 20 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 33 Εξ αυτού συνάγεται ότι μια παροχή υπηρεσιών πραγματοποιείται «εξ επαχθούς αιτίας», κατά την έννοια του άρθρου 2, παράγραφος 1, στοιχείο γ', της οδηγίας ΦΠΑ, και είναι, επομένως, φορολογητέα μόνον όταν υφίσταται μεταξύ του παρέχοντος την υπηρεσία και του λήπτη αυτής έννομη σχέση στο πλαίσιο της οποίας ανταλλάσσονται αμοιβαίως παροχές, η δε αμοιβή που λαμβάνει ο παρέχων την υπηρεσία συνιστά την πραγματική αντιπαροχή για την υπηρεσία που παρέχεται στον λήπτη. Στο πλαίσιο αυτό, το Δικαστήριο έχει επανειλημμένως κρίνει ότι η έννοια των «παροχών υπηρεσιών που πραγματοποιούνται εξ επαχθούς αιτίας», κατά το άρθρο 2, παράγραφος 1, στοιχείο γ', προϋποθέτει την ύπαρξη άμεσης σχέσης μεταξύ της παρεχόμενης υπηρεσίας και της λαμβανόμενης αντιπαροχής (πρβλ. απόφαση της 22ας Ιουνίου 2016, *Český rozhlas*, C-11/15, EU:C:2016:470, σκέψεις 21 και 22 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

- 34 Όταν μια δραστηριότητα χαρακτηρίζεται ως πράξη διενεργούμενη «εξ επαχθούς αιτίας», κατά την έννοια της διάταξης αυτής, εμπίπτει ως τέτοια στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας ΦΠΑ. Αντιθέτως, δραστηριότητα η οποία δεν χαρακτηρίζεται κατ' αυτόν τον τρόπο δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας αυτής (πρβλ. απόφαση της 22ας Ιουνίου 2016, *Český rozhlas*, C-11/15, EU:C:2016:470, σκέψεις 34 και 36).
- 35 Μολονότι το άρθρο 132, παράγραφος 1, στοιχείο ιζ', της οδηγίας ΦΠΑ προβλέπει την απαλλαγή των «δραστηριοτήτων δημόσιων οργανισμών ραδιοφώνου και τηλεόρασης, εκτός από αυτές που έχουν εμπορικό χαρακτήρα», εντούτοις η εν λόγω διάταξη εφαρμόζεται μόνον υπό την προϋπόθεση ότι οι δραστηριότητες αυτές «υπόκεινται στον ΦΠΑ», κατά την έννοια του άρθρου 2, παράγραφος 1, της οδηγίας αυτής, και δεν μπορεί να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι διευρύνει το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας, όπως αυτό ορίζεται στο άρθρο 2 (πρβλ. απόφαση της 22ας Ιουνίου 2016, *Český rozhlas*, C-11/15, EU:C:2016:470, σκέψη 32).
- 36 Εντούτοις, το άρθρο 378, παράγραφος 1, της οδηγίας ΦΠΑ, το οποίο απηχεί το παράρτημα XV, μέρος IX, σημείο 2, στοιχείο η', πρώτο εδάφιο, δεύτερη περίπτωση, της Πράξεως Προσχωρήσεως, επιτρέπει στη Δημοκρατία της Αυστρίας να παρεκκλίνει από τις διατάξεις αυτές, παρέχοντάς της τη δυνατότητα να εξακολουθήσει να φορολογεί τις πράξεις του παραρτήματος X, μέρος A, σημείο 2, της οδηγίας, το οποίο αφορά τις μη έχουσες εμπορικό χαρακτήρα δραστηριότητες δημόσιων οργανισμών ραδιοφώνου και τηλεόρασης.
- 37 Συγκεκριμένα, όπως έχει κρίνει το Δικαστήριο, η διατήρηση αυτού του καθεστώτος εξαίρεσης αντανακλά τον προοδευτικό και ακόμη μερικό χαρακτήρα της εναρμόνισης των εθνικών νομοθεσιών στον τομέα του ΦΠΑ. Η επιδιωκόμενη εναρμόνιση δεν έχει ακόμη υλοποιηθεί, στο μέτρο που διατάξεις περί παρεκκλίσεως, όπως το άρθρο 378 της οδηγίας ΦΠΑ, επιτρέπουν στα κράτη μέλη να διατηρούν σε ισχύ ορισμένες διατάξεις της εθνικής τους νομοθεσίας οι οποίες, αν η διατήρησή τους δεν είχε επιτραπεί, θα ήταν ασύμβατες προς την οδηγία (βλ., κατ' αναλογίαν, απόφαση της 13ης Μαρτίου 2014, *Jetair και BTWE Travel4you*, C-599/12, EU:C:2014:144, σκέψη 48 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 38 Τούτου λεχθέντος, η δυνατότητα που προβλέπεται στο άρθρο 378, παράγραφος 1, της οδηγίας ΦΠΑ παρέχεται κατά παρέκκλιση, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 151, παράγραφος 1, και του παραρτήματος XV, μέρος IX, σημείο 2, στοιχείο η', πρώτο εδάφιο, δεύτερη περίπτωση, της Πράξεως Προσχωρήσεως, υπό την επιφύλαξη της τήρησης των προϋποθέσεων των εν λόγω διατάξεων. Επομένως, πρέπει να εξεταστεί το περιεχόμενο της παρέκκλισης αυτής προκειμένου να διαπιστωθεί αν ο επίμαχος στην υπόθεση της κύριας δίκης φόρος εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της.
- 39 Για την ερμηνεία διάταξης του δικαίου της Ένωσης πρέπει να λαμβάνεται υπόψη όχι μόνον το γράμμα της, αλλά και το πλαίσιο στο οποίο αυτή εντάσσεται, καθώς και οι σκοποί που επιδιώκονται με τη ρύθμιση της οποίας αποτελεί μέρος.
- 40 Εξάλλου, κατά πάγια νομολογία, οσάκις διάταξη του δικαίου της Ένωσης επιδέχεται πλείονες ερμηνείες, πρέπει να προτιμάται η ερμηνεία η οποία διασφαλίζει την πρακτική της αποτελεσματικότητα (απόφαση της 7ης Μαρτίου 2018, *Cristal Union*, C-31/17, EU:C:2018:168, σκέψη 41 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

41. Εν προκειμένω, όσον αφορά το γράμμα του άρθρου 378, παράγραφος 1, της οδηγίας ΦΠΑ, όπως προκύπτει από τη σκέψη 36 της παρούσας απόφασης, η διάταξη αυτή, σε συνδυασμό με το παράρτημα Χ, μέρος Α, σημείο 2, της οδηγίας, επιτρέπει στη Δημοκρατία της Αυστρίας να «εξακολουθήσει να φορολογεί» τις δραστηριότητες δημόσιων ραδιοτηλεοπτικών οργανισμών οι οποίες δεν έχουν εμπορικό χαρακτήρα.
42. Επομένως, σύμφωνα με το γράμμα της εν λόγω διάταξης, η Δημοκρατία της Αυστρίας έχει μόνον την εξουσία να διατηρήσει σε ισχύ ήδη υφιστάμενο σύστημα φορολόγησης των ως άνω δραστηριοτήτων και όχι να θεσπίσει νέα φορολόγησή τους (βλ., κατ' αναλογία, απόφαση της 2ας Μαΐου 2019, Grupa Lotos, C-225/18, EU:C:2019:349, σκέψη 31 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
43. Στο μέτρο που η εν λόγω διάταξη αφορά ειδικώς τη φορολόγηση των δραστηριοτήτων αυτών από τη Δημοκρατία της Αυστρίας κατά την ημερομηνία προσχωρήσεώς της στην Ένωση, οι όροι της φορολόγησης πρέπει να έχουν παραμείνει κατ' ουσίαν αμετάβλητοι από την ημερομηνία αυτή και εφεξής, προκειμένου η φορολόγηση να εξακολουθήσει να καλύπτεται από την παρέκκλιση του άρθρου 378, παράγραφος 1, της οδηγίας ΦΠΑ.
44. Συναφώς, από τα στοιχεία που υποβλήθηκαν στο Δικαστήριο προκύπτει ότι η εθνική ρύθμιση που προβλέπει το τέλος προγράμματος τροποποιήθηκε το 2011, με αποτέλεσμα το εν λόγω τέλος να καταβάλλεται πλέον υπό την προϋπόθεση ότι ο τόπος λήψης του χρήστη βρίσκεται σε περιοχή που καλύπτεται από την επίγεια ραδιοτηλεοπτική μετάδοση των προγραμμάτων της ORF, έστω και αν ο χρήστης αυτός δεν έχει προβεί στην αναγκαία ήσσονος σημασίας προσαρμογή του εξοπλισμού του, προκειμένου να μπορεί να λαμβάνει τις ψηφιακές τηλεοπτικές εκπομπές της ORF.
45. Πάντως, από τα στοιχεία που παρέσχε το αιτούν δικαστήριο προκύπτει ότι η εν λόγω νομοθετική τροποποίηση απλώς έλαβε υπόψη τις τεχνολογικές καινοτομίες που μεσολάβησαν, χωρίς να μεταβάλει τη γενεσιουργό αιτία της υποχρέωσης καταβολής του τέλους προγράμματος σε σχέση με εκείνη που ίσχυε κατά την ημερομηνία προσχώρησης της Δημοκρατίας της Αυστρίας στην Ένωση.
46. Όσον αφορά τον σκοπό που επιδιώκει το άρθρο 378, παράγραφος 1, της οδηγίας ΦΠΑ, όπως προκύπτει από το παράρτημα XII της οδηγίας, η εν λόγω διάταξη αποσκοπεί στην εφαρμογή της παρέκκλισης που χορηγήθηκε στη Δημοκρατία της Αυστρίας δυνάμει του άρθρου 151, παράγραφος 1, της Πράξεως Προσχωρήσεως, σε συνδυασμό με το παράρτημα XV, μέρος IX, σημείο 2, στοιχείο η', πρώτο εδάφιο, δεύτερη περίπτωση, της Πράξεως αυτής. Από τα δε έγγραφα τα σχετικά με τις διαπραγματεύσεις που προηγήθηκαν της προσχωρήσεως της Δημοκρατίας της Αυστρίας στην Ένωση, τα οποία επικαλέστηκαν η GIS, η ORF, η Δημοκρατία της Αυστρίας και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, προκύπτει ότι η Δημοκρατία της Αυστρίας είχε ζητήσει να της χορηγηθεί παρέκκλιση η οποία θα της επέτρεπε να εξακολουθήσει να υποβάλλει σε ΦΠΑ τις μη έχουσες εμπορικό χαρακτήρα δραστηριότητες των δημόσιων ραδιοτηλεοπτικών οργανισμών, καθώς και ότι τα κράτη μέλη της Ένωσης δέχθηκαν το αίτημα αυτό.
47. Τα στοιχεία που μνημονεύονται στις σκέψεις 41 έως 46 της παρούσας απόφασης οδηγούν στην ερμηνεία του άρθρου 378, παράγραφος 1, της οδηγίας ΦΠΑ, σε συνδυασμό με το παράρτημα Χ, μέρος Α, σημείο 2, της ίδιας οδηγίας, υπό την έννοια ότι η διάταξη αυτή επιτρέπει στη Δημοκρατία της Αυστρίας να εξακολουθήσει να επιβάλλει ΦΠΑ στο τέλος προγράμματος.

- 48 Η ερμηνεία αυτή, εξάλλου, είναι η μόνη που μπορεί να διασφαλίσει την πρακτική αποτελεσματικότητα της εν λόγω διάταξης, σύμφωνα με τη νομολογία που παρατίθεται στη σκέψη 40 της παρούσας απόφασης.
- 49 Πράγματι, από την απόφαση περί παραπομπής προκύπτει ότι η Δημοκρατία της Αυστρίας, κατά την ημερομηνία προσχωρήσεώς της στην Ένωση, επέβαλλε ΦΠΑ στις μη έχουσες εμπορικό χαρακτήρα δραστηριότητες του δημόσιου ραδιοτηλεοπτικού οργανισμού, εισπράττοντας αυτόν τον φόρο επί του τέλους προγράμματος. Επομένως, στο μέτρο που το άρθρο 378, παράγραφος 1, της οδηγίας ΦΠΑ επιτρέπει στη Δημοκρατία της Αυστρίας μόνο να «εξακολουθήσει να φορολογεί» τέτοιες δραστηριότητες και όχι να θεσπίσει νέα φορολόγηση, τυχόν ερμηνεία της διάταξης αυτής υπό την έννοια ότι δεν επιτρέπει την είσπραξη του ΦΠΑ επί του τέλους προγράμματος θα καθιστούσε κενή περιεχομένου την εν λόγω διάταξη.
- 50 Δεν μπορεί να οδηγήσει σε διαφορετική εκτίμηση η απόφαση της 22ας Ιουνίου 2016, *Český rozhlas* (C-11/15, EU:C:2016:470, σκέψη 32), με την οποία το Δικαστήριο επισήμανε ότι το άρθρο 13, Α, παράγραφος 1, στοιχείο ιζ', της έκτης οδηγίας, το οποίο έχει την ίδια διατύπωση με το άρθρο 132, παράγραφος 1, στοιχείο ιζ', της οδηγίας ΦΠΑ, προβλέπει την απαλλαγή των «δραστηριοτήτων δημοσίων οργανισμών ραδιοφώνου και τηλεόρασης, εξαιρέσει αυτών που έχουν εμπορικό χαρακτήρα» μόνον υπό την προϋπόθεση ότι οι δραστηριότητες αυτές «υπόκεινται σε ΦΠΑ», σύμφωνα με το άρθρο 2 της έκτης οδηγίας, το οποίο αντιστοιχεί στο άρθρο 2 της οδηγίας ΦΠΑ, και ότι, ως εκ τούτου, το άρθρο 13, Α, παράγραφος 1, στοιχείο ιζ', της έκτης οδηγίας δεν μπορεί να ερμηνευθεί κατά τρόπο που να διευρύνει το πεδίο εφαρμογής της τελευταίας αυτής οδηγίας.
- 51 Αρκεί συναφώς η υπόμνηση ότι, στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση της 22ας Ιουνίου 2016, *Český rozhlas* (C-11/15, EU:C:2016:470), το Δικαστήριο δεν ήταν υποχρεωμένο να ερμηνεύσει διάταξη εισάγουσα παρέκκλιση, όπως είναι εν προκειμένω το άρθρο 378, παράγραφος 1, της οδηγίας ΦΠΑ. Πλην όμως, ως εκ της φύσεώς της, μια τέτοια διάταξη εισάγει εξαιρέσεις από το πεδίο εφαρμογής της ρύθμισης της οποίας αποτελεί μέρος. Πράγματι, η φορολόγηση την οποία επιτρέπει η διάταξη αυτή δεν συνιστά εναρμονισμένη φορολόγηση που αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του καθεστώτος του ΦΠΑ, όπως αυτό οργανώνεται από την οδηγία ΦΠΑ. Αντιθέτως, η προβλεπόμενη στην εν λόγω διάταξη ευχέρεια επιτρέπει στη Δημοκρατία της Αυστρίας να διατηρήσει σε ισχύ τη νομοθεσία της σχετικά με τη φορολόγηση των σχετικών υπηρεσιών, χωρίς οι διαφορές που ενδέχεται να προκύψουν εντεύθεν μεταξύ αυτής και άλλων κρατών μελών να αντιβαίνουν στο δίκαιο της Ένωσης (βλ., κατ' αναλογία, αποφάσεις της 7ης Δεκεμβρίου 2006, *Eurodental*, C-240/05, EU:C:2006:763, σκέψη 52 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία, και της 13ης Μαρτίου 2014, *Jetair και BTWE Travel4you*, C-599/12, EU:C:2014:144, σκέψεις 46 και 50).
- 52 Λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των ανωτέρω σκέψεων, στα υποβληθέντα ερωτήματα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 2, παράγραφος 1, στοιχείο γ', και το άρθρο 378, παράγραφος 1, της οδηγίας ΦΠΑ, σε συνδυασμό με το άρθρο 151, παράγραφος 1, και με το παράρτημα XV, μέρος ΙΧ, σημείο 2, στοιχείο η', πρώτο εδάφιο, δεύτερη περίπτωση, της Πράξεως Προσχωρήσεως, έχουν την έννοια ότι δεν αντιτίθενται στην εκ μέρους της Δημοκρατίας της Αυστρίας επιβολή ΦΠΑ σε δραστηριότητα δημόσιας ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης, χρηματοδοτούμενη μέσω υποχρεωτικού εκ του νόμου τέλους το οποίο καταβάλλεται από κάθε πρόσωπο που χρησιμοποιεί δέκτη ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης στο εσωτερικό κτιρίου ευρισκόμενου σε περιοχή που καλύπτεται από την επίγεια ραδιοτηλεοπτική μετάδοση του οικείου δημόσιου ραδιοτηλεοπτικού

οργανισμού, ανεξαρτήτως του αν η εν λόγω δραστηριότητα δημόσιας ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης εμπίπτει στην έννοια των «παροχών υπηρεσιών που πραγματοποιούνται εξ επαχθούς αιτίας», κατά το άρθρο 2, παράγραφος 1, στοιχείο γ'.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 53 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (πέμπτο τμήμα) αποφαινεται:

Το άρθρο 2, παράγραφος 1, στοιχείο γ', και το άρθρο 378, παράγραφος 1, της οδηγίας 2006/112/ΕΚ του Συμβουλίου, της 28ης Νοεμβρίου 2006, σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας, σε συνδυασμό με το άρθρο 151, παράγραφος 1, και με το παράρτημα XV, μέρος ΙΧ, σημείο 2, στοιχείο η', πρώτο εδάφιο, δεύτερη περίπτωση, της Πράξεως περί των όρων προσχωρήσεως της Δημοκρατίας της Αυστρίας, της Δημοκρατίας της Φινλανδίας και του Βασιλείου της Σουηδίας και των προσαρμογών των ιδρυτικών Συνθηκών της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

έχουν την έννοια ότι:

δεν αντιτίθενται στην εκ μέρους της Δημοκρατίας της Αυστρίας επιβολή φόρου προστιθέμενης αξίας σε δραστηριότητα δημόσιας ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης, χρηματοδοτούμενη μέσω υποχρεωτικού εκ του νόμου τέλους το οποίο καταβάλλεται από κάθε πρόσωπο που χρησιμοποιεί δέκτη ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης στο εσωτερικό κτιρίου ευρισκόμενου σε περιοχή που καλύπτεται από την επίγεια ραδιοτηλεοπτική μετάδοση του οικείου δημόσιου ραδιοτηλεοπτικού οργανισμού, ανεξαρτήτως του αν η εν λόγω δραστηριότητα δημόσιας ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης εμπίπτει στην έννοια των «παροχών υπηρεσιών που πραγματοποιούνται εξ επαχθούς αιτίας», κατά το άρθρο 2, παράγραφος 1, στοιχείο γ'.

(υπογραφές)